

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/343/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213230130
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1213230130.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: T.. U. B., G.. XX. XX. XXXX, K. C. F.. Č.. X, K., zastúpená advokátkou: JUDr. Jarmila Záhradníková, Pluhová ul. č. 78, Bratislava, proti odporcovi: T.. A. B., G.. XX. XX. XXXX, K. C. O. V. Č.. XXX, zastúpený: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s. r. o., IČO: 47 232 765, Kadnárova ul. č. 83, Bratislava, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 28. apríla 2015, č. k. 11C/259/2013 - 130, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania zrušuje a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke na výživu rozvedenej manželky mesačne sumou 92 eur od 23. 09. 2013 do 28. 02. 2014 a vo zvyšku návrh zamietol s tým, že zročné výživné vo výške 476, 40 eur uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľke formou 40 eur mesačných splátok, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca až do zaplatenia. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 73, § 75 ods. 2 Zákona o rodine a vecne čiastočnou dôvodnosťou podaného návrhu, keď mal vykonaným dokazovaním preukázané majetkové a zárobkové pomery oboch účastníkov konania ako bývalých manželov s tým, že navrhovateľka po rozvode manželstva ostala na rodičovskej dovolenke s maloletou G. B. a poberala rodičovský príspevok vo výške 199, 60 eur a prídavok na dieťa v sume 23, 10 eur a nakoľko majetkové a príjmové pomery a schopnosť odporcu v období od 03/2014 do 03/2015, t. j. dokedy navrhovateľka žiadala príspevok na výživu priznať posúdil za nedostatočné, príspevok jej nepriznal. Poukázal na skutočnosť, že pri rozhodovaní prihliadol aj na predaj bytu navrhovateľkou za sumu 101. 000 eur, z ktorej svojej matke poskytla 95. 000 eur na kúpu nového bytu, v ktorom v súčasnej dobe žije aj s maloletou dcérou s tým, že sa vzdala majetkového prospechu bez dôležitého dôvodu a preto by priznanie príspevku na rozvedenú manželku v tomto období, bolo v rozpore s dobrými mravmi, keďže ani majetkové a príjmové pomery odporcu, by to neumožňovali. Uviedol, že za primeranú sumu príspevku na výživu považoval 92 eur, ktorú navrhovateľke priznal od podania návrhu na súd, t. j. od 23. 09. 2013 do 28. 02. 2014, nakoľko v tomto období bolo v možnostiach a schopnostiach odporcu poskytovať navrhovateľke príspevok, keďže nebola schopná sa sama živiť a jej majetkové pomery a príjmy boli nedostatočné na krytie jej životných nákladov, keď príjem odporcu bol v sume 1. 092 eur netto mesačne a jeho výdavky v sume 760 eur mesačne. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 2 O. s. p. a vecne čiastočným úspechom aj neúspechom oboch účastníkov.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania podal odporca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a uložiť navrhovateľke povinnosť zaplatiť mu trovy konania v sume 703, 80 eur. Uviedol, že prvostupňovému súdu ihneď po pojednávaní doručil špecifikáciu ním uplatnených trov, v ktorej zohľadnil mieru úspechu navrhovateľky a odporcu, z dôvodu ktorého neobstojí argumentácia prvostupňového súdu, že obaja

účastníci mali úspech aj neúspech čiastočný. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka sa domáhala priznať spolu sumu 3. 700 eur a bola jej priznaná suma 476, 40 eur z čoho vyplýva, že úspech navrhovateľky v porovnaní s jej neúspechom je nepatrný, percentuálne 12, 88 % v porovnaní s neúspechom 87, 12 % a preto má nárok na náhradu trov konania vyčíslených v zmysle špecifikácie zo dňa 29. 04. 2015, a to 74, 24 %.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti správny s tým, že pri rozhodovaní o trovách konania mal postupovať zároveň podľa § 150 ods. 1 O. s. p., s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 MCdo 17/2009. Uviedla, že súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní o trovách konania zobrať do úvahy dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v predmete sporu, ktorým bolo určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, skutočnosť, že z jej strany nešlo o svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie práva, keď jej rozsudkom bolo priznané výživné v takmer v polovici uplatnenej výšky, ako i jej postoj, keďže žiadala o výživné za obdobie, keď nemala žiadny príjem, jej finančnú situáciu, ktorá jej hradíť trovy konania neumožňuje, ako aj osobné, majetkové a zárobkové pomery účastníkov s tým, že trovy konania vyčíslené odporcom sú omnoho vyššie ako samotné výživné, ktoré jej bolo priznané a ktoré bolo umožnené odporcovi zaplatiť v splátkach iba po 40 eur. Poukázala na skutočnosť, že nepriznanie náhrady trov konania nie je neprimerane tvrdé voči odporcovi, neodporuje dobrým mravom, a to aj vzhľadom na sumu zročného výživného s tým, že uznesením zo dňa 01. 04. 2014, č. k. 11C/259/2013 - 29 jej bolo v konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov práve z dôvodu, že jej majetkové, príjmové a rodinné pomery jej platíť súdne poplatky neumožňujú. Navrhovateľka vo svojom vyjadrení ďalej uviedla, že síce rozhodnutie prvostupňového súdu za správne a spravodlivé nepovažuje, avšak neodvolala sa z dôvodu, že chcela ukončiť spor s odporcom, ako i preto, že jej finančná situácia jej neumožňovala úhradu ďalších nákladov spojených so súdnym konaním a právnymi službami.

Odvolací súd vec preskúmal viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže odvolanie sa týka tej časti rozsudku, ktorá má povahu uznesenia a nejde o vec samu (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa trov konania je nepreskúmateľný.

V posudzovanej veci ide o sporové konanie, v ktorom sa navrhovateľka domáhala uložiť odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu ako rozvedenej manželky sumou 200 eur mesačne a súd prvého stupňa vo veci rozhodol tak, že jej priznal výživné vo výške 92 eur mesačne od podania návrhu na súd do 28. 02. 2014 a vo zvyšku, t. j. v časti nároku v sume 108 eur (uplatnených 200 eur - priznaných 92 eur) návrh zamietol, ako aj v časti, ktorou sa domáhala platenie výživného do marca 2015.

Odôvodnenie uznesenia v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania však nemá náležitosti podľa § 167 ods. 2 a § 169 ods. 1 O. s. p., takže uznesenie je v tejto časti nepreskúmateľné, keď sa súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia odôvodnením výroku o trovách konania vôbec nevysporiadal, nakoľko posúdenie úspechu, resp. neúspechu oboch účastníkov v konaní, v ňom absentuje úplne.

Podľa § 167 ods. 2 O. s. p., ak nie je ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 O. s. p., v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a vecí, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

Trovy konania ako neodmysliteľná súčasť občianskeho procesu sú spojené s konkrétnym súdnym konaním a ich platenie a náhrada, končí právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým sa konanie meritórne či procesne skončilo. Z uvedeného vyplýva, že o náhrade trov konania je súd povinný vo svojom rozhodnutí vždy rozhodnúť a svoje rozhodnutie i v tejto časti presvedčivo odôvodniť a to nielen citovaním zákonného ustanovenia, na základe ktorého o trovách konania rozhodol, ale najmä aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia je súd povinný zdôvodniť aj vecne.

V danom prípade sa súd prvého stupňa požiadavkami na stručné, jasné a výstižné vysvetlenie dôvodov svojho rozhodnutia v napadnutej časti vôbec neriadil, nakoľko sa obmedzil iba na uvedenie ustanovenia,

podľa ktorého o náhrade trov konania rozhodol, avšak neuviedol žiadnu úvahu, ktorá súd k aplikácii zákonného ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p. viedla, čo bráni odvolaciemu súdu posúdiť vecnú správnosť rozhodnutia v jeho napadnutej časti.

Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia bráni odvolaciemu súdu zhodnotiť jeho správnosť a postihuje tak konanie pred súdom prvého stupňa vadou podľa § 212 ods. 3 O. s. p., to znamená inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie i postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv, pričom takýmto právom je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie korešponduje právu účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Porušením tohto práva sa totiž účastníkovi odníma možnosť skutkovo a právne reagovať na rozhodnutie súdu, proti ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia znamená porušenie práva na spravodlivé súdne konanie a je dôvodom pre zrušenie takého rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O. s. p., v ktorom bude povinnosťou súdu prvého stupňa opätovne kvalifikovaným spôsobom rozhodnúť o trovách konania a svoje rozhodnutie správne, dostatočne presvedčivo a logicky odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.